

A magyar izr. országos tanító-egylet

ÉRTESÍTŐJE.

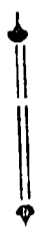
Megjelen havonként egyszer.

Szerkesztői bizottság:

Fischer Simon, Führer Ignác, Léderer Ábrahám, Stern Mór és Tencer Pál.

Felelős szerkesztő: **SELIGMAN ELEÁZÁR.**

Az előfizetési pénzek
és tagsági díjak Schwarz Mór
egyleti pénztárnokhoz
(gyár-utca 3. szám) küldendők
Szerkesztői iroda, sip-utca 11. sz.

Kiadja a magy. izr.
országos tanító-egylet.
Előfizetési ár:
nem tagok számára egész évre 1 frt.
Az egylet tagjainak díjmentesen jár.

Mit kellene tennünk, hogy az összes hazai zsidótanítókat csatlakozásra bírjuk?

III.

Ha e kérdés — egészen úgy, amint az e cikksorozat homlokára tüzetett — az egylet élén álló és ennek sorsa fölött örködni hivatott férfiak részéről intéztetnék hozzánk, a minden uton-módon kipuhatolt közvéleményt tolmácsolandó, egyenesen azt mondanók: „Tegyenek valamit a tanítók állandósítása és ingadozó sorsának biztosabb alapra való fektetése kedvéért és kiki örömmel fog az általuk magasra lobogtatott zászló alá sietni és ahhoz való hűséget esküdni.

Szűt és vért fagyasztó zsarnokság gyoma sarjadzik ország-szerte anélkül, hogy a törvény és igazság keze ennek kiirtásán fáradoznék, lábbal tapostatik méltányosság és jog, anélkül, hogy találkoznék hatalom, mely a féktelenkedők vad játékával, a félremagyarázva majdnem szörnyeteggé fajult, emberi nyelven ugynevezett önkormányzati joggal szembeszállni merne, vagy inkább akarna.

Tekintsünk szét az országban és látni fogunk nem egy kenyerétől megfosztott tanítót piruló arczczal alamizsnát kéregetni édes övéi számára; e tanítónak utjában az autonomiának bérnált önkény sziklája állott, melyen szerencséjének hullámai megütődve szétoszlottak, mint tengerben a buborék, — látni fogunk továbbá tiszteletben megöszült aggastyánokat, kik szív-
vérük legpirosabb cseppének feláldozása után világgá bocsátattak, miként a citrom nedvének kifacsarása után eldobatik anélkül, hogy ennek vett hasznára és arra gondolna valaki,

hogy mennyi viszontagságteljes időjáráson ment keresztül, míg ennyire megérhetett. Ott áll azután az ilyen szegény tanító tűnődve, ott áll pályájának kacskaringós ösvényén, hogy költonk szavaival éljek, mint az erős tölgyfa, mint a fergeteg ki képes dönteni, de méltóságos derekát meg nem görbitheti. Avagy merő álmoképeket festünk, a valóval ellenkező torzképeket? Ám szóljanak tények.

Ott van a szécsényi kegyetlenek visszaélése szemben egy 55 éves okleveles tanítóval, ki 30 éven túl plántált rózsákat a társadalom és a haza számára, melyekből öreg napjaira csak a töviseket szedheti.

Ott van Siklós, hol az ujonnan megválasztott hitközségi elnök Krausz Márk kényur ő kegyetlensége avval kezdte meg hitközségének erkölcsi emelésére szánt basáskodását, hogy Schlesinger Simon okleveles tanítót, ki négy év óta működik az ottani tanodánál és fáradhatlan szorgalma által a kir. tanfelügyelő dicséretét érdemelte ki, minden ok vagy kihallgatás nélkül elmozdította.

Pécsváradon pedig e napokban azért adták ki utját az ottani tanítónak, mivel, hogy megnősülni elég vakmerő volt. Nemde, czifra dolgok?

De mi oka annak, hogy hazánkban ily dolgok történhetnek, hogy alkotmányos szabadságunk ujjáébredésének annyi éve után sem derül a zsidótanítóra egy szebb jövő hajnala?

E kérdésre a tapasztalás azt sugallja, hogy a baj oka csakis általános érvénynyel bíró törvény hiányában rejlik.

Törvény, jogaink és kötelességeinket, valamint a községhez való kölesönös viszonyunkat tisztán körülíró törvényre van szükségünk, oly törvényre, melynek betűje nem holt, melynek áldása nem irott malaszt, melynek kérlelhetlen szigora nem enged kibuvó ajtót sem az egyik, sem a másik félnek.

Birunk ilyen törvénnel, akkor vegyék Önök, egyletünk vezérei, ennek védszárnyai alá a szegény üldözötteket, — ha nem birunk, akkor a hazában működő zsidótanítók nevében forduljanak a kormányhoz, az országgyűléshez azon kérelemmel, miszerint a türhetlenné vált állapotok csomóját vagy oldja meg, vagy vágja szét. Övé a hatalom, és böles belátásától biztosan várhatjuk, hogy a védelem nélküli fél sajkáját part felé evezheti anélkül, hogy ez az önkormányzati jog zátonyába ütközzék. De a zsarnokságot tovább türni nem lehet, beteges autonomiánk feldagadt tagjait át kell metszeni még akkor is, ha ez a sebész kése alatt kissé véreznék.

Hisz azt nem akarhatja senki, hogy épen a zsidótanító igya meg felekezete zilált viszonyainak levét, hogy épen az, ki szívének minden szálával a lovagias magyar nemzethez van füzve, ki önfeláldozással való szeretettel hazájának él, hontalanul bolyongjon a magyar haza szent földén, melyen küszködik, míg sirba száll, hogy épen a földet, melyen annyi keserőséget és háladatlanságot talált, testével is termékenyítse, miként szellemével és könyeivel tevő, míg volt benne szusz.

Nem lehet tagadni, hogy eddig a viszonyok mostohasága, törvényen kívüli állásunk, szóval a vaskényszer karjai tartották vissza tanító-társainkat az egylethez való csatlakozástól; szüntesse meg az egylet közvetve e viszonyokat, tegyen lépéseket, komoly lépéseket a korhadt állapotok átalakítása iránt, eszközölje ki, hogy édes mindnyájunk befogadtassunk a törvény sánczai közé, hogy a törvény korlátai közt kissé szabadabban mozoghassunk: és — erősen hisszük — egyletünk az összes hazai zsidótanítók gyűpontja, védangyala, oszlopa leend, hasonló a csodálatos „Memnon-oszlop“-hoz, mely a felbőszült elemekkel is daczol s rendithetetlenül megállja helyét, melyet elfoglalt.

Ezek után mondanom sem kell, miszerint czélunk elérésére mulhatlanul szükségesnek tartom:

III-szor, hogy az egylet járuljon a kormányhoz és az országgyűléshez azon kérelemmel, miszerint a zsidótanítók jogviszonyainak rendezése a hitközségek önkormányzati jogának tiszteletben tartása mellett mihamarább fogantassék.

Schön Bernát.

Halászaink, halaink és halászatunk.

Közgyűlésünk lesz! Villámsebességgel megtette ezen hir körutját az országban és örvendeztető jele ez felvilágosodott korszakunknak szivesen is fogadtatott. Noha lassan szaporodnak az izr. orsz. tanító-egylet tagjai, felébredett valahára a jó érzelem azokban is, kik eddig érzéketlen lethargiában heverésztek.

Remélhetünk tehát, hogy a megtartandó közgyűlésen számosan megjelennek tagjaink — és ez a fődolog. Ha sokan, mindnyájan leszünk, megnyerjük a külvilág tiszteletét, pelengérré állitnánk tekintélyünket, ha elmaradás által közönyösséget tanusitanánk egymásunk irányában.

Válságos idöket élünk. Ezen gyűlésről nem tuzás ha állitjuk — függ jövőnk. Az ujonnan kinevezett tanfelügyelő urakban helyezett reményeink megsemmisültek, így tehát magunkra hagyatva, harcra kell kelnünk mindazok ellen, kik megbocsáthatlan szivtelenséggel tiporják jogainkat.

Győzünk, ha megjelennek harczosaink a csatatéren; sérelmes, siralmas kudarcot vallunk az ellenkező esetben. És hogy mit jelentene ily vallott kudarc a mostani körülmények között, azt csak azon tanítók foghatják fel

teljes valóságában, kik a kivivott győzelem diadalának horderejét megfontolni képesek.

Részemről, és remélem egyletünk mindegyik tagja beleegyezésével, nem mulaszthatom el ez alkalommal azon kartárs uraknak legőszintébb elismerésemet kifejezni, kik nemes érzelmöknek azáltal adták tanujelét, hogy ismételten felszóllították a magyarhoni tanítókat, miszerint egyletünkhöz minél előbb csatlakozzanak: indítványokat irtak, mikép lehetne őket csatlakozásra bírni. Felfogták ők kellően egyletünk jelentőségét: tudják, hogy küzdelmünket csak akkor koszoruzandja a várt és óhajtott siker, ha az országban levő tanítók legnagyobb része kitüzött lobogónk körül gyülekezik. Számosak ellenségeink, nagy had és szívós kitartás szükséges, ha győzni akarunk — pedig győznünk kell! Köszönet tehát nektek egyletünk apostolai, szerény halászok!

De ne higyjétek, ti buzgalmas férfiak, hogy ezen működésök sikerdus is leend; hogy csak kevés fáradságtokba kerülend makacs tanítóknak az egyleti élet, kiváltkép egyletünk fontosságát bebizonyítani. Bezeg! nehéz szerepet vállaltatok magatokra. Sok szerencsét kívánok nektek, teszem egyletünk és az összes magyarhoni tanitóság érdekében, de bocsássatok! nagy sikert legalább a milyent ti óhajtók nem jósolhatok. Magam is megkísértem néhánynyal és tudjátok mit eredményeztem? Azon sajnos meggyőződést, hogy léteznek honunkban oly tanítók is, kik legfontosabb ügyeinket egy rémnak nevezik, törekvéseinket „hivatalos dacznak” — egyik kliensem saját kifejezése. A külvilágtól elszenvedett pofoncsapások, czirogatások nekik és a gonosz nyelvek fájdalmas szurásaik — csókok. Váljék egészségükre! nekünk nem kell belőle!

Ilyenek miatt kár szót is veszteni. Nem érünk sikert velök, ha el is engedjük nekik a beiratási díjt, még akkor sem, ha a tagdíjt negyedévi részletekben is lefizethetni is megengedtetik nekik. Egyletünk tagjai ezek sohasem lesznek, — ha csak — . . . de komoly vagy tollam! nem akarod leírni a tréfát! — ha csak tiszteletbeli tagoknak ki nem nevezük őket.

De még mást is tapasztaltam. Akadtam t. i. oly tanítókra is, kik igenis elismerik az egyleti élet által keletkezhető előnyöket, de az izr. orsz. tanító-egylethez csatlakozni azért vonakodnak, mert — mint mondják — nem képesek felfogni ezen egylet irányzatát. Hisz létrejövetele óta — így vélekednek — még mi sem történt, mi szomorú keblünkbe a vigasz sugárát árasztotta volna. Ezen észlelményemet közöltem annak idején lapunk tek. szerkesztőségével, mire m. é. 12-ik szám szerkesztői postájában következő választ kapni volt szerencsém: „A ki lapunk eddig megjelent számaiból egyletünk tendenciáját ki nem ismerte, vagy azt kiismerni nem akarta, azon épen nem lehet segíteni.”

Olvasám és olvasám ismét ezen választ, míg végtére megelégedtem vele. Magam is beláttam a lehetetlenséget, gondolván: Ezen urak azt akarják, hogy az egylet vezetői csupa Periklesek legyenek; ők aranykort akarnak. No! Perikles korszakát elővarázsolni valóban lehetetlenség. Báresak sikerülne a lábainkat megsebző töviseket életutunkból odázni!

Igy volt az akkor 1876. év december havában. Kevés idő mult le azóta ugyan, de ezen rövid idő alatt változtak, sőt mondhatunk, javultak viszonyaink alapszabályaink szentesítése által. Új lendületet adott ezen emlékezetes esemény egyletünknek. Törvényes testületté lettünk és ez nagy előny; mert a törvény védszárnyai alatt mindenki szeret oltalmat keresni.

Használjuk tehát szentesített alapszabályainkat csalétkül — ha már minden nemesebb mód eredménytelen maradt — beleharapnak mindazok, kik eddig a vélt hálónak oly ügyesen kikerülni tudtak.

A mi tehát pár hónappal ezelőtt lehetetlenség volt, most már könnyű dolog. Megismerkedhet mindenki az egylet tendenciájával, ha szentesített alapszabályainkat elolvassa. Egy megcsontosodott szolgálék lenne az, ki ennek utána is vonakodnék hozzánk csatlakozni.

Legyen ezentúl mindegyikünk kötelessége a már többszörösen említett szabályokat minél több tanítókkal olvastatni; hagyjuk a megrögzötteket s nyerjük meg azokat, kik csatlakozásuk tagadtatását azzal akarták igazolni, hogy egyletünk irányzatát nem ismerik.

Gyűjtsünk harczosokat a jövő közgyűlésre, küzdjünk és győzzünk! Győzünk, mert: „Nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat, hiába sorvadozzanak“ sat.

Mi a közgyűlés mikorát illeti, Neufeld Gusztáv urral nem érthetek egyet. Támogatom Goldberger M. ur véleményét, mely szerint a közgyűlés Szukoth-ünnep köznapjain tartassék meg. Mert azon tanítók, kik az ujkor színvonalán álló községekben működnek, előbb nyerhetik meg a három napi mulasztásra való engedélyt, mint azok, kik törzsgyökeres orthodox községekben vannak. Már hiába! más szemmel nézi az ujkor szerint szervezett község a tanítói gyülekezetet. Ez tény!

B.-Gyoma, április havában.

Kellner Mór,
tanító.

Levelezés.

Siófokon, máj. 6.

Tek. szerkrsztő ur!

Kedves kötelességet teljesítek, ha uraságodnak ígéretemnél fogva írok.

„Az itteni izr. iskola megfelel belső szervezetére nézve mindenben a kor és törvény igényeinek. Csekélységem ebbeli igénytelen ítélete mérvadónak tekinthető, mert 3 évig működém a tatai minta-főelemi tanodánál stb. s ennél fogva jól tudom, hogy mit követelhetünk egy jó iskolától.

Isten adja, hogy iskolánkról ugyanezen ítéletet még évek lefolyta után mondhattam.

Iskolánk 6 osztályu (elvb en), illetőleg 5 osztályu (mert a 6-ik osztály csak jövő évben fejlődik az 5-ikből, melyet én vezetem. Kivülem még 2 tanító, kik a képezdét rendszeren látogatták, működik az iskolánál, u. m. Meislis Jakab ur és Löwinger kisasszony.

Hetenkint 32 tanóránk van; héber tanóra hetenként 5 inclusive.

Donáth Armin,
főelemi tanító.

Szerkesztői megjegyzés:

Csodálom, hogy a fölvilágosodott siófoki izraeliták gyermekeiket 32 óráig faggattatják az iskolapadokon. Hiszem, hogy épen itt a tanítók segíthetnének e bajokon, ha az előljárást más nagyobb városok példájára utalnák. Hiszen Pest, Szeged, Pécs sat. sem akarják gyermekeiket tudatlanságban fölnevelni s beérik sokkal kevesebb órával.

Közgyűlés.

A választmány m. hó 2-án tartott ülésében 5 tagu bizottságot küldött ki azon célból, hogy az ez évben megtartandó közgyűlés idejére és sorrendjére nézve javaslatot készítsen.

Ezen bizottság Seligman E. alelnök ur elnöklete alatt ülést tartván, a következő javaslatban állapodott meg.

1. Minthogy ez idén egyetemes tanítógyűlés nem tartatik, a magy. izr. orsz. tanítóegylet közgyűlése a sátoros (fél) ünnep alkalmával tartassék meg.

2. A közgyűlés sorrendjét képezze:

a) az évi jelentés felolvasása;

b) tisztujítás;

c) a választmánynak az egyletre vonatkozó javaslatai;

Továbbá javaslatba hozza a bizottság, hogy a vidéki tagok felhívassanak, az egyletet, az iskolát és a tanítókat illető netaláni indítványokat a választmánynál idejekorán bejelenteni, mely indítványok közül a legfontosabbak a közgyűlés napirendjére tétessenek.

Mint már is bejelentetteknek tekinthetők a következő kérdésekre nézve tett indítványok.

1. A congressus által tanítók nyugdíjazására az iskolaalaphól megszavazott évi 5000 frt hovaforditása; — indítványozó: Boronkay Károly.

2. A tanítók nyugdíjaztatása; — indítványozó: Stern Mór.

3. A honi ipar a népiskolában; — indítványozó: Stern Mór.

4. A héber tananyag czélszerű beosztása a 6 osztályu népiskolában; — indítványozó: Léderer Abrahám.

5. A zsidók történetének oktatása a népiskolában, kapcsolatban az olvasmányokkal és az általános történettel életrajzokban; — indítványozó: Léderer Abrahám.

6. Az ismétlő iskola a zsidó községben; — indítványozó: Léderer Abrahám.

7. A még mindig divó zsidó-tanítóvásár beszüntetése; — indítványozó Fischer Simon.

Egyleti élet.

A f. hó 12-én tartott választmányi ülésben tekintetes Schweiger Márton elnök urnak a választmányhoz intézett következő levele olvastatott fel:

Tekintetes alelnök ur!

Midőn az orsz. izr. tanítóegylet közgyűlése első izben tanusított elnökké megválasztatásommal, irányomban bizalmat, már akkoron volt szerencsém a megtiszteltetésért legforróbb köszönetem, kifejezése mellett kijelenteni, hogy e felelősséggel járó tisztséget el nem vállalhatom, mert egyrészt annak az ügy fontossága megkivánta időt nem szentelhetem, másrészt az országos irodának elnöke lévén, ezen állásommal amazt szorosán összeférhetőnek nem találom.

Bárha a t. választmány tisztem megkönnyítése végett az ügymenet vezetése alól felmentett és azzal az alelnök urakat bizta meg, mégis annak tudatában, hogy qualificáltabb és több idővel rendelkező egyéniségnek kell a diszhelyet átengednem, több izben volt már alkalmam az elnöki tisztség alól felmentetésem iránti kérelmemet ismételni s miután a választmány holnapi ülésére nyert meghívásból arról győződöm meg, hogy lemondásom a választmány által eddigelé tudomásul nem vétetett, — elnöki tisztségemről ezennel ismét lemondok és t. alelnök urat felkérem: hogy ezen ismételt

lemondásomat a holnapi ülésben az egyleti választmánnyal tudatni s ezáltal tudomásul vétetni sziveskedjék. — Ki is egyébiránt maradtam. Budapest, 1877. évi május hó 11-én. Őszinte tisztelettel: Schweiger Márton.

A választmány bár igen kellemetlenül érintve az egylet nagyérdemü elnökének ezen határozott nyilatkozata által, kényszerülve volt — a felhozott érveket tekintve — azt tudomásul venni azon határozat mellett, miszerint tekts elnök ur visszalépése fölötti őszinte sajnálátának a jegyzőkönyvben ad kifejezést, fentartván magának az egylet érdekében kifejtett buzgó és áldásdús tevékenységeért mély háláját tekts elnök ur előtt illő módon kifejezést adni.

Tagdíjakat fizettek:

Rendes tagok: Kohn Dávid Félegyháza 4 frtot; Fischer N. igazgató Budapest 4 frt; Reif Jakab tanár Budapest 2 frtot; Deutsch Henrik igazg. Budapest 4 frtot; Reich Miksa Keszthely 2 frtot; Huszerl György Lugos 4 frtot; Deutsch Samu Ó-Becse 4 frtot; Tandler S. Diószeg 2 frtot; Löbl Ármin Uj-Szivacz 2 forintot.

Pártoló tagok: Tencer Pál ur Budapest 5 frtot; dr. Simon József ur Budapest 10 frtot; Landau L. R. ur Budapest 10 frtot; Schweiger Márton ur Budapest 10 frtot; Mandl Mór ur Budapest 5 frtot; Popper Ármin ur Budapest 5 frtot; Léderer Adolf ur Budapest 5 frtot; dr. Reich Ármin ur Budapest 5 frtot.

Segélyezések: lapunk legutóbbi számának megjelenése óta négy tanító nyert: 50, 24, 24, és 5 frt összesen 103 frt segélyt.

Az egylet tisztelt tagjai ezennel felkéretnek a f. év első felére eső tagdíjat mielőbb beküldeni.

VEGYESEK.

„Az elemi tanítóképesítő vizsgálatok a budapesti II-ik ker. elemi tanítónőképző intézetben (Buda, Csalogány utca 533. sz.) f. é. június hó 27-én és következő napjain fognak megtartatni. — E vizsgálatokra jelentkezhetnek mindazok, kik a) a tanítónőképző intézetben a három évi tanfolyam bevezése után egy, legfeljebb két évet gyakorlati tanítással töltöttek; b) kik a törvény keletkezése előtt már gyakorló tanítók voltak, c) végre azok, kik magukat a tanítóságra magán uton képezték.

Tanítóképesítő vizsgálatra nem bocsáttatnak, habár egyébként minden kellekkel birnának is, kik a) bűnvádi kereset miatt biróilag el voltak itélve; b) kik a tanítóképesítő vizsgálaton kétszer vettek vissza; c) kiket valamely tanintézetből az illető előjáróság erkölcsi kihágás miatt elutasított; d) testileg oly nyomorékok, kik e fogyatkozás miatt hivataluknak megfelelni nem tudnának. A folyamodványok keresztlevéllel, iskolai-, szolgálati- és erkölcsi bizonyítványokkal fölszerelve alulirothoz f. é. május hó végeig nyújtandók be. Később érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1877. apr. 27-én.

D u s ó c z k y n é,
igazgató.

Schwarz Lipót kartársunk nagyon is zokon veszi, hogy a kassai hitközség pályázatára „rosz élezt” csináltunk. „Rosz élez az”, mondja tisztelt kollegánk, „ha az „Értesítő” hasábjai egy oly község megdorgálásának helyt engednek, mely Magyarország községei közt párját keresi.” Sch. ur most hosszasan földicséri községét, minek valóban örvendezünk, mert látjuk, hogy t. kollegánk meg van elégedve jelenlegi állomásával. Sch. ur azután így folytatja: „Avagy talán azért erőlteti magát annyira a tekint. szerkesztőség előljáróságunkat nevetségessé tenni, mert a tavali elbocsájtatás meséje (?) még elméjében forog?”

Igen, tisztelt kollega ur! Ez a tavali elbocsájtatás meséje még elménkben forog. Még most is látjuk azt a szegény kartást családotul, hogy nyomorgott itt a fővárosban, míg új állomást szerezhette. Mi, ha Kassára emlékezünk, csak azt látjuk, hogy érdemes igazgatójuk utalva van a fölött örködni, hogy a három év lefolyása előtt ideje korán figyelmeztesse az érdemes előljáróságot, hogy kellő időben fölmondhasson a tanítónak. E súlyos vád, mely az ország színe előtt lapunkban községe ellen emeltetett, eddig még nem czáfoltatott meg és mi nem bírjuk belátni, mi jót írhat a tanítók organuma oly község felől, mely más községeknek példaképen még a végleges alkalmazást is megtagadja a tanítótól. És végre egy község, mely a tanítók alkalmaztatását komolyan veszi és nem úgy szerződött mint a dajkát vagy gouvernantot, nem is fog pályázatában „egy szeretetreméltó gyermek”-ről idéetlenkedni. Ha rossz éleztől szó lehet, úgy az csak a kassai pályázati hirdetmény és még rosszabb élez, ha a mellett lándzsát tör — egy tanító!

— Ngys. Boja Gergely kir. tanácsos ur és budapesti tanfelügyelő Budapest fővárosi tankerület népoktatási állapotának 1875. és 1876. évről szóló igen érdekes táblás kimutatását bocsátotta közre, melyből a következő adatokat meritjük: 1876-ban Budapest területén volt 77 városi, 22 felekezeti, 3 állami és 47 magán, összesen: 149 elemi nép- és polgári iskola. Ezen iskolákat 41,937 tanköteles gyermek közül látogatta 35,134, azaz a tankötelesek 83.77%-ka. Vallásra nézve volt ezek közt 21,309 r. k., 8,301 mózes vallásu, 1,317 ág. hitv., 1,145 hely. hitv., 89 g. k., 37 g. k. és 5 unit. Tanító működött 496 s pedig 314 rendes és 182 segédtanító. Ezek közt van 28, kik már 30 éven felül működnek. A tanítók évi fizetése tesz 468,144 frtot, az iskolák fentartása pedig kerül évenként 738,428 frt és 30 krba.

— Neufeld Ede kartárs ur Liptó-Téplából Liptó-Hibbébe, Deutsch S. kartárs ur Zala-Szt.-Grothról Ó-Becsébe költözött át, dr. Bak Izrael helybeli hittanár ur pedig f. hó 1-je óta lakik: Király-utca 43. sz. alatt.

— A mint jelen számunk „közgyűlés” ezimű rovatában közöljük, indítványoztatott, az ez évi közgyűlésen időszerű kérdéseket is vitatni. Kérjük tehát azon t. kartársainkat, kik ilyen kérdéseket ajánlani szándékoznak, a tételeket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Szerkesztői posta.

H. B. Galgócz, K. M. Gyoma: adott alkalommal tessék csak hozzánk fordulni, szivezen megtesszük. — Strasser Sz—d: Megbízásunkról, úgy látszik, megfélekedett. — D. A. S—k: Lapunk feladatába nem vág.